

सांविदी

प्रथम-पक्षः
केन्द्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयः,
नवदेहली

अथ च

द्वितीय-पक्षः
श्रीलालबहादुरशास्त्री-
राष्ट्रियसंस्कृतविश्वविद्यालयः, नवदेहली

अथ च

तृतीय-पक्षः
राष्ट्रियसंस्कृतविश्वविद्यालयः, तिरुपतिः

इत्येतेषां

नवदेहलीस्थस्य केन्द्रीय-संस्कृत-विश्वविद्यालयस्यनवदेहलीस्थ-श्रीलालबहादुरशास्त्रीराष्ट्रियसंस्कृत-विश्वविद्यालयेन तथा
तिरुपतिस्थराष्ट्रियसंस्कृतविश्वविद्यालयेन सह सांविदीयम्

R. K. Ramesh
04.05.2022

Amruti

Amruti
09/05/2022

सांविदीयं

निर्मिता क्रियान्विताचास्ति।

प्रथमपक्ष:- केन्द्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयः, नवदेहली

केन्द्रीय-संस्कृत-विश्वविद्यालयस्य(इतः परं के-सं-वि- इति नाम्ना सन्दर्भितस्य) स्थापनाआभारतं संस्कृतस्य प्रचाराय प्रसाराय च 2020 तमस्य वर्षस्य एप्रिल-मासस्य 30 दिनाङ्के जाता। अयं च विश्वविद्यालयः भारतसर्वकारेण पूर्णरूपेण वित्तीयानुदानितो विद्यते तथा संस्कृतस्य प्रचारप्रसारार्थं शीर्षनिकायत्वेन कार्यं करोति। संस्कृतशिक्षणस्य अनुसन्धानस्य च विकासः तथा प्रोत्साहनं च केन्द्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयस्य मुख्यम् उद्देश्यं विद्यते। एवमेव अयं विश्वविद्यालयः सम्बद्धानां सर्वेषां परिसराणाम् आदर्शसंस्कृतमहाविद्यालयानांशोधनसंस्थानानाञ्च प्रबन्धनार्थं केन्द्रीयप्राशासनिकसमन्वयरूपेण कार्यं करोति। भारतसर्वकारद्वारा संस्कृतशिक्षाविकासाय स्वीकृतानां विभिन्नयोजनानां कार्यक्रमाणां च क्रियान्वयनमपि अयं विश्वविद्यालयः करोति।

संस्कृतभाषा सर्वासां भारतीयभाषाणां विकासाय तथा भारतीयसंस्कृतेः रक्षणाय च महत्त्वपूर्णभूमिकां निर्वहति। संस्कृतभाषारक्षणं विना भारतीयभाषाणां विकासः भवितुं नार्हति। संस्कृतं ज्ञान-विज्ञानाभ्यां सैद्धान्तिकम् आधारं प्रददाति। भारतस्य समग्रविकासाय संस्कृतभाषायाः रक्षणं प्रचारश्च अवश्यं भवेत्। इदं दायित्वं निर्वहता भारतसर्वकारेण अस्य विश्वविद्यालयस्य (पूर्वतनराष्ट्रियसंस्कृतसंस्थानस्य) स्थापनाय अनुशंसनं कृतम्। तदनुसारं 1970 तमे वर्षे सोसाईटि-पञ्जीकरणाधिनियमः 1860 इत्यस्य अनुगुणं पञ्जीकृतस्वायत्तसंघटनरूपेण समग्रे देशे विदेशे च संस्कृतस्य प्रचाराय प्रसाराय संरक्षणाय च राष्ट्रियसंस्कृत-संस्थानस्य स्थापनम् अभूत्। ततः उच्चमाध्यमिकशिक्षाविभागः, मानवसंसाधनविकासमन्त्रालयः, शास्त्रीभवनम्, नवदेहली अधिसूचनाक्रमाङ्कः- 28/2000-यूदिनाङ्के 07 मई 2002 इत्यस्य अनुगुणं विश्वविद्यालयानुदानायोगस्य अनुशंसनया राष्ट्रियसंस्कृतसंस्थानं मानितविश्वविद्यालयत्वेन उद्घोषितम्।

केन्द्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयः स्वोद्देश्यस्य प्राप्त्यर्थं सर्वकारस्य विभिन्नयोजनानां/कार्यक्रमाणां निष्पादनाय अधोलिखितगतिविधीन् सञ्चालयति।

यथा-

- विभिन्नराज्येषु परिसराणां स्थापना
- माध्यमिक-पूर्वस्नातक-स्नातक-स्नातकोत्तर-विद्यावारिधिस्तरेषु पारम्परिकपद्धत्या संस्कृतशिक्षणम्।
- स्नातक-(शिक्षाशास्त्री/बि.एड.)स्नातकोत्तर-(शिक्षाचार्यः/एम.एड.)स्तरयोः संस्कृतशिक्षणप्रशिक्षणम्।
- संस्कृत-सम्बद्धानां विभिन्नविषयाणां शोधकार्यार्थं प्रोत्साहनम्।
- संस्कृतस्य प्रचाराय मानवसंसाधनविकासमन्त्रालयस्य योजनानां कार्यान्वयनम्।
- संस्कृतपुस्तकालयानां पाण्डुलिपिसंग्रहालयानां च स्थापना तथा दुर्लभपाण्डुलिपीनां महत्त्वपूर्णपुस्तकानां प्रकाशनम्।
- संस्कृताध्यायनार्थं पत्राचारपाठ्यक्रमस्य सञ्चालनम्।
- केन्द्रीय-संस्कृत-विश्वविद्यालयः एकः बहुपरिसरीयो विश्व-विश्वविद्यालयो वर्तते यस्य द्वादश परिसराः, शताधिकाः महाविद्यालयाः/शोधसंस्थानानि/आदर्शसंस्कृत-महाविद्यालयाः/ भारतवर्षे विभिन्नेषु स्थानेषु सञ्चालिता भवन्ति। संस्कृतस्य विकासाय विभिन्नयोजनानां परियोजनानां निर्माणाय क्रियान्वयनाय नवदेहलीस्थस्य केन्द्रीय-संस्कृत-विश्वविद्यालयस्यनवदेहलीस्थ-श्रीलालबहादुरशास्त्रीराष्ट्रियसंस्कृत-विश्वविद्यालयेन तथा तिरुपतिस्थराष्ट्रियसंस्कृतविश्वविद्यालयेन सह सांविदीयम्

R.K. Ramam
09.05.2022

मंगु

09/05/2022

च केन्द्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयः मानवसंसाधनविकासमन्त्रालयस्य सहायताम् आचरति। एवमेव भारतशासनेन 1956 तमे वर्षे संघटितस्य संस्कृतायोगस्य संस्कृतविषयकानुशंसानां क्रियान्वयने अपि प्रमुखं दायित्वं निर्वहति।

तथा

द्वितीयपक्षः- श्रीलालबहादुरशास्त्रीराष्ट्रियसंस्कृतविश्वविद्यालयः, नवदेहली

अखिलभारतीयसंस्कृतसाहित्यसम्मेलनद्वारा नवदेहल्याम् ई.वी.1962तमे वर्षे अक्तूबरमासस्य अष्टमे दिनाङ्के विजयादशमीतिथौ संस्कृतविद्यापीठं संस्थापितम्। परस्तात् अखिलभारतीयसंस्कृतविद्यापीठमिति नाम्ना ततः पृथगेकं विद्यापीठं स्थापितं, यस्य संस्थापकोऽध्यक्षो दिवङ्गतः प्रधानमन्त्री श्रीलालबहादुरशास्त्री बभूव। शास्त्रिवर्यस्य परलोकगमनात् परमस्याध्यक्षतां स्वीकृतवती भूतपूर्वप्रधानमन्त्री श्रीमती इन्दिरागान्धी। ई .वी.1966 तमे वर्षे अक्तूबरमासस्य द्वितीयदिनाङ्के इदं श्रीलालबहादुरशास्त्री-राष्ट्रियसंस्कृतविद्यापीठमिति नाम्ना उदघोषयत् । ई .वी. 1967 तमे वर्षे अप्रैलमासस्य प्रथमे दिनाङ्के भारतसर्वकारेणाधिगृहीतमिदं दिसम्बरमासे एकविंशतिदिनाङ्के ई .वी.1970 तमे वर्षे श्रीलालबहादुरशास्त्री केन्द्रीयसंस्कृतविद्यापीठमिति प्रथितम्। विद्यापीठस्यास्य नाम्ना बहुलविकासमालक्ष्य भारतसर्वकारेणेदं नवम्बरमासे ई .वी.1987तमे वर्षे मानितविश्वविद्यालयरूपेण समुद्धोषितम्। इदं च विद्यापीठं भारतीयसंसदअधिनियमेन : श्रीलालबहादुरशास्त्रीराष्ट्रियसंस्कृतविश्वविद्यालयः इति नाम्नाऽनुमोदितं भारतराष्ट्रपतिभिः लब्धस्वीकृति अप्रैलमासस्य त्रिंशत्तमे दिनाङ्के ई .वी.2020 तमे वर्षे केन्द्रीयविश्वविद्यालयरूपेण सुप्रतिष्ठितम्। अयमेव विश्वविद्यालयः ई .वी.2015 तमे वर्षे “नैक” इति संस्थानेन मूल्याङ्कनं विधाय “ए” श्रेण्या प्रत्यायितः। विश्वविद्यालयेऽत्र शास्त्राणां पारम्परिकरीत्याऽऽधुनिकरीत्या च छात्रेभ्यः शिक्षा प्रदीयते। शास्त्री (बी.ए.), आचार्यः (एम.ए.), शिक्षाशास्त्री (बी.एड.), शिक्षाचार्यः (एम.एड.), विद्यावारिधिः (पी.एच.डी) पाठ्यक्रमाः अत्र प्रचाल्यन्ते। अपि च योग-ज्योतिष-पौरोहित्य-वास्तुषु अंशकालिकाः व्यावसायिकपाठ्यक्रमाः नियमितरूपेण अध्याप्यन्ते । अत्र सञ्चालिताः समेऽपि पाठ्यक्रमाः यूजीसी, एनसीटीई इति संस्थानाभ्यां सम्मताः वर्तन्ते।

तथा

तृतीयपक्षः- राष्ट्रियसंस्कृतविश्वविद्यालयः, तिरुपतिः

आन्ध्रप्रदेशेषु विद्यमाने तिरुपतिः इत्याख्ये विश्वप्रसिद्धक्षेत्रे स्थितं राष्ट्रियसंस्कृतविश्वविद्यालयः भारतसर्वकारेण घटितस्य संस्कृतायोगस्य अनुशंसनानुसारं 1961 तमे वर्षे पारम्परिकसंस्कृतसाहित्यस्य आधुनिकशोधशैल्या प्रचारप्रसारार्थं संस्थापितम्। अप्रैल 1971 तमे वर्षे राष्ट्रियसंस्कृतसंस्थानस्य संरक्षणे एषा संस्था शिक्षामन्त्रालयस्य स्वायत्तसंस्थारूपेण प्रतिष्ठापिता । 1987 तमे वर्षे विश्वविद्यालयानुदानायोगस्य (UGC) अधिनियमानुसारम् (1956) एतत् विद्यापीठं मानितविश्वविद्यालयत्वेन घोषितम् । अत्र प्राक्-शास्त्रितः शास्त्री,

नवदेहलीस्थस्य केन्द्रीय-संस्कृत-विश्वविद्यालयस्य नवदेहलीस्थ-श्रीलालबहादुरशास्त्रीराष्ट्रियसंस्कृत-विश्वविद्यालयेन तथा तिरुपतिस्थराष्ट्रियसंस्कृतविश्वविद्यालयेन सह साविदीयम्

R.K. Raman.
09.05.2022

09/05/2022

आचार्य, विद्यावारिधिपर्यन्तं शास्त्राणामध्ययनार्थं छात्रावाससहिता व्यवस्था परिकल्पिता वर्तते । शिक्षाशास्त्री, शिक्षाचार्यः, विद्यावारिधिः (शिक्षा) इत्यादीनां व्यावसायिकशिक्षाणां प्रशिक्षणम् आधुनिकशैल्या प्रदीयते ।

विद्यापीठमिदं भारतसर्वकारस्य संसदः अधिनियमेन 2020 तमात् वर्षात् राष्ट्रियसंस्कृतविश्वविद्यालयत्वेन प्रोन्नतम् । अस्य विश्वविद्यालयस्य पाठ्यक्रमाः सर्वेऽपि UGC, NCTE इत्याभ्यां संस्थाभ्यां द्वारानियमानुसारं विधिवत् प्राप्तमान्यताः सन्ति । 2015 तमे वर्षे अयं विश्वविद्यालयः NAAC द्वारा “ए” श्रेण्या (द्वितीयचक्रे) मूल्याङ्कनेन मान्यता प्राप्तासीत् ।

अनेन अवबोधपत्रमाध्यमेन

- परस्परसहयोगेन वैश्विकानुभवाय अवसरप्रदानम्
- संस्कृतसम्बद्धज्ञानस्य प्रगतये आनुकूल्य-समाधानाय च निरन्तरं प्रयत्नः

अवबोधपत्रानुसारम् अधोलिखितानि निबन्धनानि भवन्ति -

1) उद्देश्यानि

- अङ्कीयसंरूपे विद्यमान-संस्कृतसम्बद्ध-शिक्षणाधिगमसामग्रीणां, साहित्यानां तथा संसूचनानां परस्परम् आदानप्रदानं वितरणं च
- समानाभिरुचिसम्बद्धविषयेषु सयुक्ताश्रये संगोष्ठीनां, सम्मेलनानां, कार्यशालानां च आयोजनम् तथा एतेषु त्रिषु विश्वविद्यालयेषु कार्यरतानाम् अध्यापकानां कर्मचारिणां च कृते भागग्रहणाय आमन्त्रणप्रदानम्
- यस्मिन् दिनाङ्के तिथौ वा तिस्रः संस्थाः केन्द्रीयविश्वविद्यालयरूपेण परिणताः, संयुक्तरूपेण तद् दिनम् उत्कर्षमहोत्सवरूपेण पालनीयम् । त्रिभिः विश्वविद्यालयैः एतस्य आयोजनं पर्यायरूपेण करिष्यते।
- अयञ्च उत्कर्षमहोत्सवः प्रतिवर्षम् अप्रैल् मासस्य 30 तमे दिनाङ्के अथवा वैशाखशुक्लसप्तम्यां (गङ्गावतरणदिवसे) तिथौ आचरिष्यते
- समानाभिरुचिमतीनां संस्थानाम् अभिज्ञानम्, अपि च ताभिः सह परस्परावगाहनस्थापनाय आधिकारिक-परस्परावगाहन- पत्रद्वारा सहकारिता एवं संसूचनानाम् आदानप्रदानम्।
- विश्वविद्यालयत्रयाणां सहमत्या अन्यशैक्षिककार्यक्रमाणां समायोजनम्
- संस्कृतशिक्षायां राष्ट्रियशिक्षानीतेः (2020) क्रियान्वयनं
- अध्यापकानां छात्राणाञ्च परस्परं विनिमयः
- श्रेयाङ्कानां, छात्राणाञ्च स्थानान्तरणम्

2) वित्तीयसम्बद्धं दायित्वम्

एतस्य परस्परावगाहनपत्रस्य अंशरूपेण, विश्वविद्यालयेषु किमपि वित्तीयदायित्वं न भवति। पूर्वोक्त-उद्देश्यानाम् उपलब्धये, विविधकार्यक्रमाणां आयोजने यः कोऽपि व्ययः भवति सः व्ययः तत्तद्विश्वविद्यालयेन वोढव्यः।

अपि च संगोष्ठीनां, सम्मेलनानां तथा कार्यशालानाञ्च आयोजनार्थं यः व्ययः भवति सः आयोजकसंस्थया वोढव्यः

नवदेहलीस्थस्य केन्द्रीय-संस्कृत-विश्वविद्यालयस्य नवदेहलीस्थ-श्रीलालबहादुरशास्त्रीराष्ट्रियसंस्कृत-विश्वविद्यालयेन तथा तिरुपतिस्थराष्ट्रियसंस्कृतविश्वविद्यालयेन सह सांविदीयम्

R. K. Balam
04.05.2022

[Signature]

[Signature]
08/05/2022

3) सांस्थानिकं दायित्वम्

अस्मिन् परस्परवगाहनपत्रे याभिः संस्थाभिः हस्ताक्षरं कृतं, ताभिः लिखितानुमतिं विना, कस्या अपि संस्थायाः नाम्नः, चिह्नस्य, पदस्य वा उपयोगः, न करणीयः

4) सहकारः

प्रत्येकं संस्था एकस्य संयोजकस्य नियोजनं कुर्यात्, यः तस्य विश्वविद्यालयस्य कुलपतेः निर्देशने अस्मिन् परस्परवगाहने पत्रे निर्दिष्टांशानां प्राप्तये कार्यं कुर्यात्।

5) मध्यस्थनिर्णयः/विवाचनखण्डः/वाक्यांशः

परस्परवगाहनपत्रान्तर्गतमस्य सहकारस्य कस्यापि अंशे यः कोऽपि विवादः भवेत् सः त्रयाणां विश्वविद्यालयानां कुलपतयः स्वीय-स्वातन्त्र्यं परस्परगौरवं, संयुक्तोत्तरदायित्वं मनसि निधाय, मिलित्वा विवादस्य उपशमनं कुर्युः। तत्र स्वीकृतनिर्णयः एव अन्तिमः।

6) अवधेः विस्तारः अवसानं च

एतत्परस्परवगाहनं तस्माद् दिनात् क्रियान्वितं भवति यस्मिन् दिने त्रयाणां विश्वविद्यालयानां कुलसचिवाः अस्मिन् पत्रे हस्ताक्षरं कुर्वन्ति। अस्य अवधिः पञ्चवर्षेण। एतदवगाहनपत्रोक्त-विषयेषु संशोधनं सर्वैः प्रतिभागिभिः विश्वविद्यालयैः लिखित-सहमत्या आनेतुं शक्यते। सहभागिविश्वविद्यालयानां लिखित-औपचारिक-सहमत्या अस्य अवधेः विस्तारः कर्तुं शक्यः। कोपि विश्वविद्यालयः मासात् पूर्वम् अन्यविश्वविद्यालयेभ्यः लिखित-सूचनां दत्वा अवसादयितुं शक्नोति।

एकवारं अवसादितं चेत्, कोपि विश्वविद्यालयः अन्येन विश्वविद्यालयेन अनुभूयमानायाः वित्तीयक्षतेः अथवा अन्यविधक्षतेः उत्तरदायी न भवति। अथापि ते वित्तीय-प्रतिबद्धतां (यदि कापि स्यात्) परिपूयन्तः कार्यान्वितानां कार्यक्रमानां सफलतापूर्वकसमाप्तये अनुमन्येरन्।

एतत् परस्परवगाहनपत्रम् 2022तम-वर्षस्य मे मासस्य 8 दिनाङ्के शुभकृन्नामसंवत्सरस्य वैशाखशुक्ल-सप्तमीतिथौ, सर्वैरपि प्रतिभागिभिः साक्षिणां पुरतः सम्मिल्य हस्ताक्षरितम्।

केन्द्रीयसंस्कृत-विश्व-विद्यालयः, 56-57सांस्थानिकं क्षेत्रम्, जनकपुरी, नवदेहली-110058	श्रीलालबहादुरशास्त्रीराष्ट्रियसंस्कृत विश्वविद्यालयः, नवदेहली,	राष्ट्रियसंस्कृतविश्वविद्यालयः, तिरुपति:
--	---	---

नवदेहलीस्थस्य केन्द्रीय-संस्कृत-विश्वविद्यालयस्य नवदेहलीस्थ-श्रीलालबहादुरशास्त्रीराष्ट्रियसंस्कृत-विश्वविद्यालयेन तथा तिरुपतिस्थराष्ट्रियसंस्कृतविश्वविद्यालयेन सह साविदीयम्

R.K. Balam
09.05.2022

09/05/2022

(प्रथम-पक्षः)	(द्वितीय-पक्षः)	(तृतीय-पक्षः)
<p>रणजीत कुमार वर्मन (आचार्य रंजीत कुमार वर्मन) कुलसचिवः केन्द्रीय संस्कृत विश्वविद्यालयः, नवदेहली, 56-57, इन्स्टीट्यूशनल एरिया, जनकपुरी, नवदेहली-110058</p> <p>साक्षिणः</p> <p>हस्ताक्षरम्</p> <p>1. B. Bishwal</p> <p>2. </p>	<p> (डॉ. अल्काराय) कुलसचिवः श्रीलालबहादुरशास्त्री राष्ट्रीय संस्कृत- विश्वविद्यालयः, नवदेहली</p> <p>साक्षिणः</p> <p>हस्ताक्षरम्</p> <p>1. B. Bishwal</p> <p>2. </p>	<p> (कमान्डर चल्लावेकटेश्वर) कुलसचिवः राष्ट्रीय संस्कृत विश्वविद्यालयः, तिरुपति:</p> <p>साक्षिणः</p> <p>हस्ताक्षरम्</p> <p>1. B. Bishwal</p> <p>2. </p>

नवदेहलीस्थस्य केन्द्रीय-संस्कृत-विश्वविद्यालयस्य नवदेहलीस्थ-श्रीलालबहादुरशास्त्री राष्ट्रीय संस्कृत-विश्वविद्यालयेन तथा तिरुपतिस्थ राष्ट्रीय संस्कृत विश्वविद्यालयेन सह सांविदीयम्

MEMORANDUM OF UNDERSTANDING

Amongst

CENTRAL SANSKRIT UNIVERSITY, NEW DELHI

**SHRI LALBAHADUR SASTRI NATIONAL SANSKRIT
UNIVERSITY, NEW DELHI,**

And

NATIONAL SANSKRIT UNIVERSITY, TIRUPATI

This Memorandum of Understanding (MoU) is entered on the 8th day of
May, 2022 at New Delhi

Amongst

R.K. Banerjee
09.05.2022

Aradh.

09/05/2022

First Party : Central Sanskrit University, New Delhi

Central Sanskrit University (CSU), erstwhile Rashtriya Sanskrit Sansthan, hereinafter referred to as First Party, is Established on 30th April 2020 by an act of Parliament as per the Government of India Gazette No. CG-DL-A-17042020-219068 dated 17th April 2020. Earlier Rashtriya Sanskrit Sansthan was established on 15th October 1970 as an autonomous organisation registered under the Societies Registration Act (XXI of 1860) under the control of MHRD which got transformed as Deemed to be University in 2002.

CSU is a Premier University for promoting Sanskrit studies in India and abroad. It is the biggest Sanskrit University in the world today which is also the only Multi-Campus Sanskrit University. All-round development of all the branches of Sanskrit learning and availability of Sanskrit resources through modern systems are the main objectives of the University. The University is meant for the upliftment of linguistic diversity and cultural plurality while arranging for teaching and research in Sanskrit, Pali and Prakrit in the context of their mutual cultural inter-relationship. It is also committed for the preservation and upliftment of the philosophical and scientific elements in the knowledge systems of these languages and ensuring their availability through Information and Communication Technology while establishing the relationship of these knowledge systems with cultural legacy.

The other objectives of the University are:

- To disseminate and advance knowledge by providing instructional research and expansion facilities to the promotion of Sanskrit Language courses in humanities, social sciences and science in its educational Government.
- To take appropriate measures for promoting innovations in teaching-learning process and inter-disciplinary studies and research.
- To educate and train manpower for the overall development.
- To establish the glory of Sanskrit learning in the global context.

CSU includes all its campuses along with affiliated colleges, research centres and other related organisations.

Second Party : Shri Lal Bahadur Shastri National Sanskrit University, New Delhi

The Akhil Bharatiya Sanskrit Sahitya Sammelan established a Sanskrit Vidyapeetha at Delhi on the auspicious day of Vijaya Dashmi on the 8th of October 1962 and appointed Dr. Mandan Mishra as the officer on-Special-Duty and the Director of the Vidyapeetha. In accordance with the decision of the Sammelan, a separate Society under the name of Akhil Bharatiya Sanskrit Vidyapeetha was established with the late Prime Minister Shri Lal

R.K. Bano -
09.05.2022

Akhil

09/05/2022

Bahadur Shastri as its Founder President. The inspiration and guidance of Late Shri Shastriji had been the impetus for the development of this Vidyapeetha. Shastriji in his capacity as the Prime Minister of India declared to develop this Vidyapeetha as an International Institution. After the death of Shastriji, the Late Prime Minister Smt. Indira Gandhi accepted the Presidentship of the Vidyapeetha and declared on the 2nd October 1966 that the Vidyapeetha would henceforth be known as Shri Lal Bahadur Shastri Rashtriya Sanskrit Vidyapeetha. On 1st April 1967, the Vidyapeetha was taken over by the Government of India and on the 21st December 1970, it became a constituent of the Rashtriya Sanskrit Sansthan, a registered autonomous Society and was named as Shri Lal Bahadur Shastri Kendriya Sanskrit Vidyapeetha.

Impressed by its performance and the all-round developments, the Government of India, in March 1983 mooted a proposal to confer the status of Deemed to be University on this Vidyapeetha along with the Kendriya Sanskrit Vidyapeetha, Tirupati. Finally, after the necessary inspection and other formalities, the Government of India on the recommendations of the University Grants Commission, granted the status of a Deemed to be University to the Vidyapeetha in November 1987.

Prior to this, on the recommendation of the University Grants Commission, a Society, independent of the Rashtriya Sanskrit Sansthan was registered under the Chairmanship of the former Human Resource Development Minister, Hon'ble Shri P.V. Narasimha Rao in the name of Shri Lal Bahadur Shastri Rashtriya Sanskrit Vidyapeetha on the 20th January 1987. In 1989 Dr. Mandan Mishra was appointed as the first Vice-Chancellor of the Vidyapeetha. After the formal transfer of the movable and immovable properties followed by the transfer of the teaching and non-teaching staff, the Vidyapeetha became fully functional with effect from the 1st November 1991 as a Deemed to be University.

Shri Lal Bahadur Shastri Rashtriya Sanskrit Vidyapeetha (Deemed to be University) has been established as Central University and start functioning as Shri Lal Bahadur Shastri National Sanskrit University, New Delhi, hereinafter referred to as Second Party, w.e.f from 30th April, 2020 under the Central Sanskrit Universities Act, 2020 (no. 5 of 2020 dated: 25th March, 2020) as enacted by the Parliament and assented to by the President of India and duly published in the Gazette of India by the Ministry of Law & Justice, Govt. of India, Legislative department followed by the Gazette Notification F.No. 4-4/2018-Skt-II dated: 17.04.2020 of the Ministry of Human Resource Development, Department of Higher Education (Language Division, New Delhi)

Third Party : National Sanskrit University, Tirupati

National Sanskrit University (Erstwhile Rashtriya Sanskrit Vidyapeetha), hereinafter referred to as Third Party, was established at Tirupati, Andhra Pradesh State in the year 1961 by the Government of India on the recommendations of the Sanskrit Commission (1957) for the study of traditional Sanskrit literature through modern research

R. K. Ramam. 09.05.2022 Akh.

09/05/2022

methodology. In April 1971, this institution was given the status of Autonomous Body by the Ministry of Education under the aegis of Rashtriya Sanskrit Sansthan, New Delhi. In 1987 the Vidyapeetha was declared as Deemed to be University by the Government of India as per U.G.C. Act 1956. Rashtriya Sanskrit Vidyapeetha has been upgraded to National Sanskrit University (Central University) under Central Sanskrit University Act, 2020, and came into force with effect from 30th April 2020.

The aforesaid institutions (First, Second and Third parties) are hereinafter referred to individually as institute and collectively as institutes:

CSU, New Delhi, SLBSNSU, New Delhi, and NSU, Tirupati, having been established as Central Universities under Central Sanskrit Universities Act 2020, having come in to force with effect from 30th April 2020 with the following common objectives,

- (a) to disseminate and advance knowledge by providing instructional, research and extension facilities to the promotion of Sanskrit Language and such other branches of learning as they may deem fit.
- (b) to make special provisions for integrated courses in humanities, social sciences and sciences in their educational programmes.
- (c) to take appropriate measures for promoting innovations in teaching-learning process and inter-disciplinary studies and research.
- (d) to educate and train manpower for the overall development, promotion, preservation and research in the field of Sanskrit and Sanskrit traditional subjects.

enter this Memorandum of Understanding to foster collaboration, provide opportunity for global experience, and to facilitate advancement of knowledge relating to Sanskrit based on reciprocity, best effort, mutual benefit and frequent interactions, in accordance with the terms and conditions set forth hereunder.

A. Objectives.

- (a) Exchange or share information on teaching, learning materials and other literature relevant to Sanskrit available in digital format.
- (b) Organise jointly seminars, conferences and workshops on the topics of mutual interest while extending invitations to each other's personnel to participate therein.
- (c) Organise jointly **Utkarsha Mohatsava** every year on the date (30th April) or 'tithi' (Vaishakha Shukla Saptami, Gangavatarana divasa) when all the three Institutes became Central University. This Mohatsava will be hosted by all the Institutes by rotation.
- (d) Identify other similar institutes which have common interest and inviting them to enter MOUs for collaboration and sharing information.
- (e) Carry out other academic activities as agreed by the institutes.
- (f) Implementation of NEP 2020 in the field of Sanskrit Education

R. K. Bhasin
09.05.2022

Aligh.

09/05/2022

(g) Exchange of faculty and students in different aspects

(h) Credit transfer, students transfer etc. amongst three Universities

B. Financial Obligation.

There shall be no financial obligation amongst the institutes as part of this Memorandum of Understanding. Any expenditure involved in carrying out activities in achieving objectives set forth above shall be met by the individual institute. Further, regarding the expenditure to be incurred for organizing seminar / conference / workshop has to be met by the hosting institute.

C. Obligation of Institutions.

Institute signatory to this Memorandum of Understanding shall not use the name, logo or designation of any of the other Institutes without their prior written consent.

D. Co-ordination.

Each of the institutes shall nominate a Co-ordinator, who shall under direction of Vice-Chancellor of respective institute will work towards attaining the objectives set forth in this Memorandum of Understanding.

E. Arbitration Clause.

Should there be a dispute relating to any aspect of cooperation under this Memorandum of Understanding, the Vice-Chancellors of institutes will jointly resolve the dispute in a spirit of independence, mutual respect, and shared responsibility. The decision arrived at thereafter shall be final and binding.

F. Tenure and Termination.

This Memorandum of Understanding will take effect from the date it is signed by the Registrars of the three institutions. It will remain valid for a period of **five** years. The terms of this MoU may be amended by written agreement by all the participating institutes. Any extension of this MoU will be after formal agreement in writing by the institutes. Any of the Institute may terminate the MoU by giving written notice, one month in advance, to the other institutes. Once terminated, None of CSU, New Delhi, SLBSNSU, New Delhi, or NSU, Tirupati, will be responsible for any losses, financial or otherwise which the other Institutes may suffer. However, the shall ensure that all activities in progress are allowed to complete successfully, by meeting financial commitments, if any.

R.K. Baran -
09.05.2022

17/16/22

09/05/2022

IN WITNESS WHEREOF all the parties hereto set their hands and signed the of
Memorandum Understanding on 7th May, 2022.

Central Sanskrit University, (CSU) Janakpuri, New Delhi – 110058, (First Party)	Shri Lalbahadur Sastri National Sanskrit University, (LBS) New Delhi-110016, (Second Party)	National Sanskrit University, (NSU) Tirupati (Third Party)
<i>R. K. Barman .</i> <i>09.05.2022</i> (Prof. Ranjit Kumar Barman) Registrar	<i>Alka Rai</i> (Dr. Alka Rai) Registrar	<i>Challa Venkateswar</i> <i>09/05/2022</i> (Commander Challa Venkateswar) Registrar
Central Sanskrit University 56-57, Institutional Area, Janakpuri, New Delhi – 110058 Witness: 1. <i>B. Biswal</i> 2. <i>TSR</i>	Shri Lalbahadur Shastri National Sanskrit University, Witness: 1. <i>B. Biswal</i> 2. <i>TSR</i>	National Sanskrit University, Tirupati Witness: 1. <i>B. Biswal</i> 2. <i>TSR</i>